

ಹೊಸತನ ತುಂಬಿದ ಸಚಿತ್ರೆ ಬರಹ

‘ಹುಲ್ಲು; ನಿಸಗದ ಧ್ವನಿ’ (ನ. 07, ಲೋಕೀಶ್ ಹೊಸತನ) ಚಿತ್ರಪಟ ಕಥನ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾಯ್ತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಲ್ಲುವ ಅದರ ಅಂದ ಚೆಂದ, ರಚನೆಯ ಕುರಿತಾದ ಸಚಿತ್ರೆ ಲೇಖನ ಅನೇಕ ಹೊಸತನ್ನು ತಿಳಿಸಿತು.

—ನಾಗಾಜ ಬಿ. ನಾಯ್ಕ, ಕುಮಣ್ಣ

ಕವನ ಹುಲ್ಲು

ಹುಲ್ಲಿನ ಕುರಿತ ಲೇಖನ ಓದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೌಸೆ, ಕಾಂಸೆ, ಕವನೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಬೇಕನ್ನಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಬಳಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ವಿಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಯಥೇಭ್ವವಾಗಿರುವ ಈ ಹುಲ್ಲು 8 ಅಡಿಗಳ

ಎತ್ತರಕ್ಕೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಉಷ್ಣಿನಂತಹಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊಳ, ಸಜ್ಜೆ, ನವಕೆಯ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮಳೆಯಿಂದ ರಸ್ತೆಸಲು ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ, ಹುಲ್ಲಿನ ಬಳವೆಗೆ ರಕ್ಷಾವಚವಾಗಿಯೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗಿದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಮಳೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಕಿಗುರೊಡೆದು ಹಸುರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಳಿದ್ದು, ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವಾಗಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನೆಯ ಬೀಜಗಳು ಉದುರಿ ಸಂತಾನೋತ್ತೃತ್ತಿ ಮುಂದವರಿಸುತ್ತವೆ.

—ಶೇಖರಯ್ಯ ಟಿ.ಎಚ್.ಎಂ., ವಿಜಯನಗರ

ವರ್ಕಲಘ್ನನ ಗುರುಭಕ್ತಿ ನೆನಪಿಸಿತು

‘ಗೋಡೆಯ ಚಿತ್ರ’ (ನ. 07, ಹಳೆಮನೆ ರಾಜಕೇಶ್ವರಿ) ಕಥೆ ವರ್ಕಲಘ್ನನ ಗುರುಭಕ್ತಿ ನೆನಪಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿನಾಂ ಅವರ ಫೋಟೋ ನೋಡಿಯೆ ತನ್ನಯಾದಿ ಹಾಡುವ ಶಿಲ್ಪ, ಗುರುವಿನ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೆಂಡತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತರಿಪಡುವ ಗಂಡ, ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಕವಚತನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಮುನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿತದ್ದು ಸುಖಿಂತ್ತು.

—ಮಲ್ಲಿಕಾಡುನ ಸುರಧೇನುಜುರು

ಪಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಪ್ರೋ ಸಾಹೇಬ!

‘ಜಾಪ್ರೋ ಸಾಹೇಬ’ (ಅ. 31, ಪ್ರೀಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ) ಲೇಖನ ರಣಿತೆಸಿಹ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾರ ನೆನಪಿಸಿತು. 1970ನೇ ಇಸವಿ. ನಾನು ಬಿಂಬಿಸಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗು ‘Jam Sahib of Nawanagar’ ಎನ್ನುವ ಪಾರ ಇತ್ತು. ಶೀಲಾ ಮೇಡಂ ಎನ್ನುವರು ಬಹಳ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಪಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು.

‘ತ್ರೀಕೆಂಪ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಗಿಂತ, ಭಾರತದ ಮಹಾರಾಜ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಅಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಆಟ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಮಹಾರಾಜರ ಜೆಬೀನಿಂದ ತುಂಬಿ ತಲುಂಕ ಹೊರಚೆಲ್ಲಿತ್ತಿದ್ದವೆನ್ನೋ ಎನ್ನುವರೆ ರನ್ನಾಗಳ ಸುರಿಮಳಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು’ ಎಂದೆಲ್ಲ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದರು. ಆ ನೆನಪ್ಪಗೆಲ್ಲ ಮರಿಂದವ.

—ಎಚ್.ಎಂ. ನಂಜುಂಡಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು

ಬೆಳೆಕು ಬೆಲ್ಲುವ ಬರಹ

‘ಜೇನು ಬರಲಿಲ್ಲ’ (ನ. 07, ಏನು ಗಂಗೆ), ಜೀವ ಸರಪಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಕು ಬೆಲ್ಲುವಂಥ ಬರವಣಿಗೆ.

—ವರಿ

ಬೆಸರ ತಂಡ ಸಂಗತಿ

ಜೇನಿನ ಕುರಿತಾದ ಪರಿಸರ ಲೇಖನ ನಮಗ್ಲಾ ಎಕ್ಸ್‌ರಿಕ್ ನೀಡಿದೆ. ಕೆಂದ ಎರಡೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲಿನಾಡಿನ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಹೂವು (ಹಿಂಗಾರ) ಬಿಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಗಳಿಗೆ ವೇರ್ಸೋನಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜೇನುಹುಳಗಳಿಗೆ ಮಾರಕ. ಈ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೈತರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ, ಪರಿಸರದ

ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಜೇನು ಸಂತತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಣೆ ತೋರಿದ್ದು ಕಂಡು ಬೆಂಕರವಾಯಿತು.

—ಪಿ.ಹಚ್ಚೆ. ಪಾಟೀಲ್, ರಾಜೆನ್ನಾರು

ದಾರುಣ ಅಂತ್ಯ?

ಜೇನುನೊಣಗಳು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಜೇನುಹುಳದ ಸಂತತಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾದ ನಾಲ್ಕೆ ದು ವರ್ಷಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಭೇದ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ ಕೆಂಪುನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ, ಪರಿಸರ ಮಾಲ್ನ್, ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ, ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜೇನು ಸಂತತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬರಹ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ದಾರುಣ ಅಂತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದೆ.

—ಮೋಸ್ನೆ ಮುತ್ತು, ಸಾಗರ

ಕನ್ನಡದ ಕೇರಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಹೂ!

ನುಡಿ ಸೋದರರ ಬಾಂಧವ್ವೆ

‘ಕನ್ನಡದ ಕೇರಿಗೆ ಸೋದರರ ಹೂ’ (ನ. 07, ಕೋಡಿಬೆಂಪ್ಪು ರಾಜಲ್ಲಿ) ಮುಖ್ಯ ಲೇಖನ ಕನ್ನಡದ ಸಿರಿವಂತಿಕೆ, ವಿಶಾಲತೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿತು. ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು, ಕೊರಗ, ಕೊಡವ, ಬಡಗ, ಸಿದ್ದಿ, ಕುರುಬ, ವರ್ಲಿ, ಇರುಳ, ಗೊಳ, ಯಿರವ, ಮುಂತಾದ ಭಾಷಾ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸೋದರ ಬಾಂಧವ್ವೆ ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಈ ಹೆತ್ತಿನಳ್ಳಿ ನೆಲಮೂಲದ ಮೌಲಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಸಿರಿವಂತಿಕೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

—ಎಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬನಹಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸೋಗಡು

ಕನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾಷೆಯ ಶೈಲಿ, ಪದಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾತನಾಡುವ ವರಸೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆ ಭಿನ್ನತೆಯೇ ಸುಂದರವೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಭಿನ್ನತೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೇಮ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿಸಿದೆ.

—ಮಧು, ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಜ್ಞರಿಯಾಯ್ತು

‘ಕಾದಂಬಿಗಳ ಸರಮಾಲೆ, ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಜಯಮಾಲೆ’ (ನ. 07, ಜಗನ್ನಾಥ ಪ್ರಕಾಶ್ ಎನ್.) ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮಾತೀ ಪುರಾಣಿಕರು 80 ಕಾದಂಬಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವರೆಂಬ ವಿವರ ತಿಳಿದು ಅಜ್ಞರಿಗೊಂಡೆ. ಅವರ ಕಾದಂಬಿ ಆಧಾರಿತ ‘ಸನಾದಿ ಅಪ್ಪಣಿ’ ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಮುಂಬೇನ ಕ್ಷಾಪಿಟಲ್ ಜಿತ್ತುವಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅನಂದಿಸಿದ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸಿತು.

—ಮೋಮನಾಥ ಎಚ್. ಕೇರಿ, ಮುಂಬೇ

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಚುಟುಪು, ಚುರುಕಾಗಿರಲಿ. ಇ-ಮೇಲ್: feedback@sudha.co.in